

Zapadna Slovanska Zveza

USTANOVljena
5. JULIJA 1908

INKORPORIRANA
27. OKTOBRA 1908

WESTERN SLAVONIC ASSOCIATION

Glavni sedež: Denver, Colorado.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: JOHN PEKEC, 4459 Wash. St., Denver, Colo.
Podpredsednik: JOHN FAJDIGA, Box 33, Leadville, Colo.
Glavni tajnik: FRANK SKRABAR, 4664 Wash. St., Denver, Colo.
Zapisnikar: ROBERT ROBLECK, Sta. 5, Pueblo, Colo.
Glavni blagajnik: JOSIP VIDETIČ, 4485, Logan St., Denver, Colo.
Zaupnik: FRANK ZAITZ, 614 W. Cestnut St., Leadville, Colo.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: JOHN GERM, 734 Moffat Ave.
MIHAEL KAPSCH, 608 N. Spruce St., Colo. Springs, Colo.
GEORGE PAVLAKOVICH, 4717 Grant St., Denver, Colo.

POBORTNI ODBOR:

Predsednik: ANTON KOČEVAR, 1296 Berwind Ave., Pueblo, Colo.
JOHN KOOMAN, 1203 Mahren Ave., Pueblo, Colo.
FRANK CANJAR, 500-501 - 45 Ave., Denver, Colo.

ZDRUŽEVALNI ODBOR:

Predsednik: FRANK BOYTZ, RR. 2, Box 132, Pueblo, Colo.
FRANK MARTINJAK, Box 239, Ely, Minn.
PETER GESHELL, 4464 Wash. St., Denver, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. R. S. BURKETT, 4487 Washington St., Denver, Colo.

GLAS NARODA, 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Vse denarne nakaznice in vse uradne stvari se pošiljajo na gl. tajnika, priložbe na predsednika gl. nadzornega odbora, pregledne račune pa na predsednika glavnega porotnega odbora.

OPOMIN

članstvu Zapadne Slov. Zveze.

Članstvo ZSZ se je malo brigalo za vašo korač, katerega namerna vajo storili vse slovenske Jednote in Zveze v Ameriki. Dolžnost me veže kot predsednika Združevalnega odbora ZSZ, da zopet pojasnim članstvu, da sem prejel od rojaka F. Alesha iz Chicago, predsednika združevalnih odborov, novo pogodbo, katere je posneta po stari pogodbi. Razlikuje se od stare, da je nekoliko bolj jasna. Pogodba kaže pravo stališče SNPJ, kot direktno priklonitev k SNPJ. Druga različica je, da je izpuščena iz nove pogodbe Jugoslovanska Katoliška Jednota. Tretja različica je, da je točka 13, katere je bila v stari pogodbi in katero sem vam opisal v zadnjem mojem poročilu, sedaj točka 10. Ta točka ni ničesar drugo kot pesek v oči članstvu ene ali druge organizacije. Nikakor pa nečemo odloži pripoznati prave in popolnoma pravične točke, katere bi dala zdravo podlago bodoči organizaciji.

Cenjeni mi člani in članice ZSZ, priložite dobro svo volje te pogodbe. Jaz ne zadržujem zdru-

ženje, edino, kar zahtevam, je zdrava in jasna podlaga, katere bi zavarovala članstvo bodoče organizacije proti vsakim napadom ali vsiljevanjem verskega ali političnega mišljenja. Premislite, člani in članice ZSZ, mi žrtvuemo vse naše krasno ime, knjige, uradno opravilo, znake itd., samo da se ideja vresniči. Edino, kar zahtevamo, je zdrava demokratična podlaga, te pa nam nočejo pripoznati.

Torej na delo, bratje in sestre, uradniki in uradnice krajevnih društev, pričnite z dopisi ter podajte v javnost svoje mišljenje. Prihodi mesec se snide glavni odbor ZSZ v Denverju, Colo. Zato vas prosim, pišite o stvari. Prosim pa tudi vse uradnike in uradnice krajevnih društev ZSZ, da prečitajo moje prvo in drugo poročilo pri sebah, da bo vsakemu članu in članici znano, za kaj gre.

Z bratskim pozdravom vam vedno vdani sbrat
Frank Boytz
predsednik združevalnega odbora
Pueblo, Colo., 11. dec. 1919

Eskimi naj ostanejo pri svojih sneženih kočah

Ali bo šel "iglu", slovita snežena kočica skandinavov, po isti poti kot v igvam ameriških Indijancev, vsprico prodiranja moderne civilizacije?

Soglasno s H. D. Allen-om, članom United States Bureau of Fisheries, ki je prišel pred kratkim v Seattle z vladne postaje na Pribilov otoku v Berinškem morju, se bodo tamošnji domačini kmalu iznebili starih sneženih hiš ter nadomestili slednje s kočami iz konkretna. To postaja potrebno, — pravi Mr. Allen, — radi ostrih vetrov iz Berinškega morja, ki pogosto razruijo hiše iz snega. Če bodo domačini sprejeli predloge glede novih stanovanj, bo vlada v naslednjem letu postavila petdeset koč iz konkretna za domačine.

Če se bodo Eskimi poslužili teh novih stanovanj, ali ne, je popolnoma njih lastna zadeva, a Vilhelm Steffanson, voditelj canadiske arktične ekspedije ter eden največjih arktičnih raziskovalcev, je obsodil idejo, ki je prav tako smešna kot nepraktična.

Predlog je tako bedast, — je rekel Steffanson v svojem uradu v New Yorku, — da je komaj najti kak temelj za razpravo. To ne pomeni nič drugega kot reči, da se hočejo prebivalci severne Škotske, kjer so klimatične razmere iste kot na Pribilov otokih, iznebiti svojih sneženih hiš. Ne mogli bi se jih iznebiti, ker jih niso še nikdar imeli. Tak je tudi položaj na Pribilov otokih.

Tamošnji domačini so živeli v lesenih kočah skozi ducate in ducate let. Odkar je postal otok ribiška postaja, so se komaj mogli iznebiti stvari, katere niso nikdar rabili.

Nadalje, proti severu, kjer živ-

domačini v resnici v sneženih kočah, bi bilo popolnoma nemogoče izpreobrniti Eskima k kateremukoli drugačnemu stanovanju. Njihove snežene kočice ali iglu služijo kot dom skozi dva ali tri tedne. Nato si vedno zgradijo novo kočico. Ker je nova, je tudi čista in sanitarna. Gorka je in tako udobna kot vaša knjižnica. Navadna sveča daje toliko razsvetljave kot tri električne žarnice, to radi intenzivne beline snega. Snežena hiša bo stala vsprico katerihkoli vremenskih pogojev. V splošnem je iglu prav tako udoben kot si ga le mora človek želeči.

Hiša iz konkretna kot hiša iz lesa mora biti neudobna in nesanitarna. Kjerkoli so domačini zamenjali svoje snežene kočice z lesenimi kočami, sta sledila pljučnica in legar in opaziti je bilo strašno naraščanje umrljivosti.

— Eskimi so pleme, ki se neprestano seli. Stik s civilizacijo jim je škodoval in vsled tega hitro izmirajo. Kmalo bodo iztrebljeni in kočice iz konkretna bodo pospešile to iztrebljenje. Eskimi so kot cigani. Poskusite držati eigana v hiši iz konkretna in videli boste, kaj se bo zgodilo.

— Kljub temu pa bi bilo mogoče izpreobrniti Eskime k konkretni koči, — je rekel Steffanson, smehljaje. — To seveda le v slučaju, da bi postale kočice iz konkretna moderne, bi kmalu vsi Eskimi živeli v njih. Človeška narava je ista po celem svetu. Naj le uve nošnje kožuhovine na Zulu otok in tamošnji domačini bodo kmalu vsi nosili kožuhe. Ženske nosijo kožuhovino v Californiji in Floridi, kjer je podnebje prav tako vroče kot na Zulu otokih. Vsled

tega vidite, da ne morete nikdar ničesar reči.

Storker Storkersen, odlični arktični raziskovalec ter tovariš Stefanssona pri polarni ekspediji, katero je priredila canadiska vlada, je prepričan, da imajo hiše iz konkretna bodočnost, kjerkoli je zgrajenje teh hiš praktično.

— Domačini Pribilov otoka, — je rekel Mr. Storkersen, — niso živeli v sneženih hišah še dolgo vrsto let. Če pa bo vlada zgradila tam kože iz konkretna, kjer znaša temperatura, kjer je najnižja, le 20 stopinj pod ničlo po Fahrenheitu, torej ne več kot redno zimsko temperaturo v North Dakoti, potem ne bo uspešna, vsaj ne po mojih mislih. Seveda bo treba eksperimentov, vendar pa je najti bodočnost za kočice in konkretna.

— Ko gre človek bolj proti severu vidi, da bi bila zgraditev konkretnih koč povsem neprimerna. Če bi bilo treba na Pribilov otočju dva čevlja debelega zidu, čeprav znaša temperatura le dvajset čevljev pod ničlo, bi bilo treba štiri čevlje debelega zidu, da se prepriči mrav v krajih, kjer znaša temperatura štirideset stopinj pod ničlo. Če pomisli človek, da je najti mesta, kjer pade temperatura na 50 ali 60 stopinj, potem ni težko videti ovire pri zgrajenju takih konkretnih koč. Kljub temu pa je mogoče, da bo možno najti pot potom skrbnih eksperimentov.

Darovi

za otroke v domžalski občini.

New York, 13. dec.

Od zadnje pošiljave je ostalo \$25.90.

Nadalje so darovali:
Društvo Mirja \$50

Po \$10: Anton Majer, John Sme, po Majerju darovano \$10.

Po 5: Pavel Ovea, Cecilija Fajfer, Katarina Fajfer, John Končan, Alojzij Skrabar, Luka Pavli, Mary Weith, Ana Habjan, Frank Cerar, Kati Pavlič, Jožefa Pavlič, Anton Walter, Fanny in Mary Sme.

Po \$4: Valentin Pavlič in družina Petočnik.

Po \$2: John in Ivana Podboršek, John Habjan, Kati Ferik in Frank Habjan.

Po \$2: Mary Habjan, Rev. Benjamin Snoj, Fany Žakelj, Jožef Podboršek, družina Merčun, Mary Stalič, družina Jakopič, družina Dolar, Jurej Habjan, Tomaž Kvas, Fany Grašek in Mary Kučer.

Po \$1: N. Škofic, N. Majer, Jožefa Grašek, Mary Kralj, Frank Kreč, Valentin Kreč, Frances Dolar, Ivana Sehar in družina Peterka.

Skupaj \$221.40

V staro domovino smo poslali in sicer na naslov Frank Cerarja, župana v Domžalah, 20.000 kron.

Prisrčna hvala vsem darovalcem in darovalkam!

Louis Skrabar.

HOMERULE ZA IRSKO OD GODEN.

London, Anglija, 15. decembra. Ministr. predsednik Lloyd George je danes naznanil v poslanski zbornici, da v sedanjem parlamentarnem zasedanju ne bo vložena nobena irska predloga.

Ko je liberalce Beeb izjavil, da namerava vzdržati na Irskem vojaško prisilno službo do prihodnjega leta, je ministrski predsednik med velikim aplavzom odvrnil, da je sklenila vlada vzdržati postavo in red.

Kilbristan, Irska, 14. decembra. Pred policijskim glavnim stanom je bil danes ustrelen konštabler Bolgaer. Dosedaj niso še nikogar aretirali.

D'ANNUNZIO JE ŠE VEDNO NA REKI.

Trst, 14. decembra. — (Poročilo Ass. Press.) — Gabriel D'Annunzio je še vedno na Reki. Vsa poročila, da je prišlo med njim in italjansko vlado do kompromisa, so neresnična.

Glas Naroda

najstar. slov. dnevnik v Ameriki

Izhaja vsak dan razen nedelj in praznikov.

Priobča najzanimivejše novice iz celega sveta.

Priobča romane, povesti, šalo, razno-terosti.

Priobči vse, kar zamore zanimati povprečnega čitatelja.

Rasirjen je po vseh slovenskih naselbinah od Atlantika do Pacifika.

Glasilo Jugoslovanske Katoliške Jednote, in Zapadne Slovanske Zveze

Najboljše sredstvo za oglaševanje.

Stane za vse leto	\$4.00	Za celo leto za mesto New York	\$5.50
Za pol leta	\$2.50	Za pol leta	\$3.00
Za četrt leta	\$1.25	Za četrt leta	\$2.00

Naročite ga za svojce v starem kraju

Za Evropa za celo leto \$6.00

Za Evropo za pol leta \$3.50

Tehnično osebje je organizirano.

Slovenic Publishing Company

82 Cortlandt Street

New York City

Vitez iz rdeče hiše

(Le Chevalier de Maison Rouge.)

ROMAN IZ ČASOV FRANCOŠKE REVOLUCIJE.

Spisal Aleksander Dumas star.

(Nadaljevanje.)

Main text of the novel 'Le Chevalier de Maison Rouge' by Alexandre Dumas, starting with 'Pusti jo mimo, ker dovoljuje to svetovalecstvo Tempela...' and continuing with various scenes and dialogues.

Advertisement for 'Košelj' (Cough Syrup) and 'Severa's Balsam for Lungs'. Includes text: 'Narodite si Vaš istinski Severov Almannah za Slovence...' and 'W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA'.

Top section of the 'NOVI SLOV, COLUMBIA REKORDI' advertisement, listing record numbers and titles like 'E4219 Deklinski vzdih' and 'E4220 Po goran je ivje'.

Middle section of the 'NOVI SLOV, COLUMBIA REKORDI' advertisement, listing more records like 'E4306 Slovo od ljubega' and 'E4309 Kmetčki ples.1.'

Section titled 'Pismo iz stare domovine' (Letter from old home), starting with 'Dragi!' and describing a letter from a friend in Avstrija.

Section titled 'NAŠI ZASTOPNIKI' (Our Representatives), listing names and locations of agents for the Columbia records.

Section titled 'XI. Listek' (XI. Slip), continuing the letter from the previous section.

Bottom section of the 'NOVI SLOV, COLUMBIA REKORDI' advertisement, listing more records and contact information for Ivan Pajk.

Advertisement for 'Severa's Balsam for Lungs' and 'Košelj' (Cough Syrup), detailing its benefits for various ailments.

Section titled 'Pismo iz stare domovine' (Letter from old home), starting with 'Dragi!' and describing a letter from a friend in Avstrija.

Section titled 'NAŠI ZASTOPNIKI' (Our Representatives), listing names and locations of agents for the Columbia records.

Section titled 'XI. Listek' (XI. Slip), continuing the letter from the previous section.

Section titled 'NAŠI ZASTOPNIKI' (Our Representatives), listing names and locations of agents for the Columbia records.

Large advertisement for 'Camel' cigarettes, featuring an illustration of a camel and the text 'CAMELE, ki so strokovnjska zmes izbranega turškega in izbranega domačega tobaka...'.

Right margin containing various small notices, advertisements, and local news snippets, including names like 'Waukegan, Ill.: Frank Petkovič' and 'Loran, O. in okolica: Louis Balanf'.

